

Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen 2017 - 2020

Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen 2017 - 2020

Overordnet mål:

Trondheimsregionens andel av brutto nasjonalprodukt (BNP) skal tilsvare vår andel av befolkningen i 2020.

Målområde Kobling FoU og næringsliv

- 1. Delmål: Trondheimsregionen skal være best på å utvikle eksisterende og starte nye bedrifter i samspill med forsknings- og utviklingsmiljøene (FoU).**

Strategier:

- 1.1. Trondheimsregionen skal etablere den beste praksis for å koble næringsliv og FoU/utdanningsmiljøene.
- 1.2. Trondheimsregionen skal legge til rette for innovasjon og gründerskap i eksisterende næringsliv.
- 1.3. Trondheimsregionen skal styrke samarbeidet mellom næringsliv, FoU/utdanningsmiljø og offentlige myndigheter (Triple Helix).
- 1.4. Aktørene i Trondheimsregionen skal arbeide for å påvirke sentrale myndigheter til å styrke rammebetingelsene og utviklingsmulighetene for FoU, herunder laboratorier og utdanning i regionen.
- 1.5. Trondheimsregionen skal aktivt utnytte mulighetene for næringsutvikling gjennom klynger.

Målområde Næringsfremmende kommuner

- 2. Delmål: Trondheimsregionen skal ha de mest næringsfremmende politikerne og kommuneadministrasjonene i Norge.**

Strategier:

- 2.1. Hver kommune skal ha en felles arena for næringsliv, politikere og kommuneadministrasjon med faste årlige møter.
- 2.2. Kommunene og regionrådet skal jevnlig ha næringsutviklingssaker knyttet til næringsplanen på agendaen i kommunestyre- og regionrådsmøtene, samt vurdere sitt arbeid med planen annet hvert år.
- 2.3. Kommunens politikere og administrasjon skal besøke næringslivet/bedrifter jevnlig.
- 2.4. Sørge for at regionen og kommunen har en kompetent offentlig sektor med tilstrekkelig kapasitet som møter næringslivet med et godt og forutsigbart offentlig tjenestetilbud.
- 2.5. Regionen skal arbeide for et bedre tverrpolitisk samarbeid som sikrer større kraft på regionens lobbyvirksomhet mot sentrale myndigheter.

2.6. I saksfremstillinger som fremmes til beslutning i politiske organer, og som har relevans for næringslivet, skal det redegjøres for om dette er i tråd med strategisk næringsplan.

3. Delmål: Trondheimsregionen skal være området i Norge hvor det er lettest å utvikle eksisterende og starte nye bedrifter.

Strategier:

- 3.1. Trondheimsregionen skal ha en helhetlig areal- og samferdselspolitikk som bidrar til vekst og økt lønnsomhet i næringslivet, og en større pendlerregion.
- 3.2. Saksbehandlingstiden for bygge- og reguleringsaker skal være blant de korteste i Norge målt hhv. fra første innsendte søknad og fra komplett søknad.
- 3.3. Offentlig sektor i Trondheimsregionen skal bidra til næringsutvikling og innovasjon gjennom sine anskaffelser og sine tjenester, og bidra til utvikling av nærmarkedet ved å handle lokalt der dette er mulig.
- 3.4. Trondheimsregionen skal aktivt bidra til å forsterke gründerkulturen og gründerkompetansen.

Målområde Kommersialisering av teknologi

4. Delmål: I 2025 skal Trondheimsregionen ha 1.000 teknologiselskaper med 20.000 ansatte.

Strategier:

- 4.1. Trondheimsregionen skal aktivt bidra til å utvikle kommersialisering av teknologi som regionens satsingsområde.
- 4.2. Trondheimsregionen skal være ledende på å fremme internasjonalisering av regionens næringsliv.
- 4.3. Trondheimsregionen skal arbeide aktivt for å sikre tilstrekkelig kapital i alle faser.
- 4.4. Trondheimsregionen skal arbeide for at kommersialisering av teknologi skal bidra til det grønne skiftet.

Målområde Attraktiv region

5. Delmål: Trondheimsregionen skal være den mest attraktive storbyregionen i Norge.

Strategier:

- 5.1. Trondheimsregionen skal opprettholde sin status som den mest attraktive storbyregionen i Norge gjennom god tilrettelegging for en befolkningsvekst på 4.000 i året.
- 5.2. Trondheimsregionen skal bidra til at Trondheim skal etablere seg som Nordens beste studieby.
- 5.3. Trondheimsregionen skal ta godt vare på utenlandsk arbeidskraft som ønsker å etablere seg i regionen.

- 5.4. Trondheimsregionen skal benytte merkevaren teknologihovedstaden i profilering av regionen.
- 5.5. Styrke Trondheimsregionens omdømme som innovasjonstyngdepunkt nasjonalt og internasjonalt.

Organisering av det arbeidet med gjennomføring av Strategisk Næringsplan for Trondheimsregionen

Næringsrådet for Trondheimsregionen ble opprettet som en konsekvens av Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen (SNP) som i sin tid foreslo en slik løsning for arbeidet med gjennomføring av planen. En triple helix-modell ble lagt til grunn for sammensetningen av Næringsrådet, med tre deltakere hver fra henholdsvis FoU, offentlig sektor og næringsliv.

Prosessen i forbindelse med rulleringen av planen ga flere innspill på hva som fungerer bra og hva som fungerer mindre bra. Dette kan oppsummeres som følger:

- Det er for dårlig forankring av SNP og Næringsrådets arbeid ute i kommunene
- Regionrådet diskuterer for lite nærings saker
- Næringsrådets rolle og sammensetning bør diskuteres på nytt

Det var imidlertid stor enighet i tilbakemeldingene om at det er behov for en felles strategisk næringsplan for Trondheimsregionen. Dette er et viktig utgangspunkt å ta med seg i det videre arbeid, i tillegg til det faktum at regionen henger så tett sammen at det er svært naturlig å tenke utover kommunegrensene i næringsutviklingssammenheng.

Forankring i kommunene.

Disse grepene innføres for å legge forholdene bedre til rette for et mer forpliktende samarbeid om gjennomføring av en felles Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen:

- Samle formannskapene med jevne mellomrom med tema næringsutvikling.
- Spre de gode eksemplene fra de kommunene som har jobbet konkret og konstruktivt med Strategisk næringsplan.
- Gi næringsapparatet i kommunene en tydeligere felles bestilling om å utvikle tiltak og prosjekter innen de forskjellige målene og strategiene.

Administrasjonen i Trondheimsregionen gjennomfører felles møter med næringsapparatet i de ti kommunene to ganger per år. Tema for disse møtene (som bør avholdes på rundgang i de ulike kommunene) vil være å gjennomgå status og videre fremdrift i arbeidet med SNP i regi av Trondheimsregionen og de enkelte kommuner.

Regionrådets rolle i nærings saker.

Regionrådet vil ha en sterkere kobling til nærings saker/SNP enn det som har vært tilfellet frem til nå, blant annet gjennom å sette faste saker på Regionrådsmøtene i et tydeligere årshjul:

- Den årlige utviklingsplanen vedtas av Regionrådet i desember, med de årlige budsjettammene.

- Toårige handlingsplaner for SNP vedtas av Regionrådet i desember annet hvert år. Dette vil være dynamiske dokument som kan endre seg underveis.
- Årsrapportering på gjennomførte/pågående tiltak og status ifht. mål i SNP behandles i Regionrådet i februar

I tillegg innføres det tydeligere retningslinjer for hvilke nærings saker som skal besluttes i Regionrådet:

Administrativ behandling:

Hastesaker inntil kr 200.000,- kan avgjøres administrativt mellom Næringsrådsmøtene.

Næringsrådets leder orienteres.

Næringsrådet:

Saker inntil kr 500 000,- kan avgjøres i Næringsrådet.

Regionrådet:

Alle saker over kr 500 000,- skal besluttes i Regionrådet. I tillegg må saker som innebærer strategiske valg/nye satsingsområder opp til beslutning i Regionrådet.

Når det gjelder saker som kan være kontroversielle eller innebærer nye satsingsområder, må det vurderes om saken skal fremlegges for beslutning på et høyere nivå uavhengig av beløp.

Sammensetning av, og oppgaver for Næringsrådet

Næringsrådet beholdes som styringsgruppe for gjennomføring av SNP, ved å legge ned Næringsrådet vil den sterke koblingen til næringsliv og FoU bli betraktelig dårligere. Næringsrådet fungerer godt som organ for gjensidig informasjon og avstemming av prioriteringer mellom partene, i tillegg til den besluttede rollen som Næringsrådet har ift SNP.

Sammensetningen av Næringsrådet justeres til denne sammensetningen:

- Administrerende direktør i Næringsforeningen i Trondheimsforeningen er fortsatt leder i Næringsrådet.
- Prorektor for nyskaping ved NTNU.
- Direktør i Innovasjon Norge Trøndelag.
- Representant fra ledernivå i SINTEF.
- Fylkesrådmann i Trøndelag
- Fire rådmenn fra kommunene, sitter i to år.
- En representant fra de øvrige næringsorganisasjonene i regionen, rulleres hvert andre år. NAT tar stilling hvem som skal representere.

Næringsrådet har fra starten av hatt en tydelig policy om at det skulle være den øverste administrative ansvarlige i hver av de respektive institusjonene som skulle delta i Næringsrådet. Det prinsippet beholdes, men det vil være mulig å sende vara unntaksvis. I tillegg vil det også være mulig å delta ved møtene for ansatte i næringsapparatet i kommunene eller fra NAT, men uten stemme- og talerett. De vil også tilsendt sakspapirene fra Næringsrådet

Følgende prinsippene ble lagt til grunn for næringsutviklingsarbeidet i Trondheimsregionen i 2011, og de vil fortsatt gjelde:

- Budsjett næringsutvikling skal ikke forvaltes på en slik måte at en kommer i konflikt med, eller vil være til erstatning for øvrig virkemiddelapparat.

- Tiltak under SNP skal søkes delfinansiert via virkemiddelapparat (regionalt utviklingsprogram via fylkene, Innovasjon Norge, VRI Trøndelag...), næringsaktører og FoU sektoren etc. der tiltakene er av en slik karakter at dette vil være naturlig.
- Prosjektleder for SNP og budsjett næringsutvikling skal fokusere innsats på tiltak av regional betydning, ikke tiltak som kun har betydning i enkeltkommuner. Unntak kan være piloter/forprosjekt som kan utprøves i en kommune, men som vil ha allmenn interesse i neste fase.
- Lokale tiltak i enkeltkommuner håndteres av kommunen selv, også økonomisk.
- Ikke alle tiltak igangsatt via SNP vil favne flertallet av de deltagende kommuner, eller majoriteten av næringslivet, men alle igangsatte tiltak skal bidra til at regionen når de strategiske mål i SNP.
- Summen av tiltak hvert år bør involvere alle parter i triple helix samarbeidet.
- Det bør velges ut noen tiltak hvert år hvor det er lett å kommunisere konkrete positive resultater fra.

Trondheimsregionen skal ikke være en søknadsorganisasjon, både ut fra en ressursmessig betraktning og ut fra hvordan et slikt regionsamarbeid bør fungere. Rollen bør fortsatt være å utvikle prosjekt/tiltak innen rammene av SNP med relevante aktører innen feltet. Men samtidig må det være rom for å støtte prosjekt/tiltak som åpenbart ligger innenfor det næringsplanen prioriterer, som eksterne parter har utviklet og som er avhengig av støtte fra Trondheimsregionen/andre offentlige parter for å kunne bli gjennomført. Det å være partner/støttespiller i andres initiativ, gir Trondheimsregionen kjennskap og legitimitet innenfor et bredere spekter enn om all satsning/prosjekter skal komme fra eget bryst.

Implementering av Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen i kommunenes planverk

Rulleringsprosessen av SNP har tydeliggjort at det for mange av kommunene har vært utfordrende å komme fra en overordnet strategiplan for Trondheimsregionen og ned på konkrete tiltaksplaner i hver enkelt kommune som skal bidra til måloppnåelse av den regionale planen. En del av kommunene har også andre gjeldende strategiske næringsplaner da de også deltar i andre regionale samarbeidskonstellasjoner enn Trondheimsregionen.

Følgende mal/veileder for den videre oppfølging av SNP i kommunene anbefales:

1. Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen er også hver enkelt kommune sin næringsplan, og skal inngå som del av kommunens planverk.
2. Kommunene skal utarbeide toårige handlings-/tiltaksplaner for de strategier som anses som aktuelle for hver enkelt kommune. Næringsliv og andre aktuelle parter skal gis anledning til å bidra inn i arbeidet.
3. Handlings-/tiltaksplanen skal vedtas av kommunestyret, og det skal orienteres på oppfølging av vedtatte tiltak.
4. I saker av viktighet for næringslivet som skal opp til politisk behandling skal det innarbeides en rutine hvor det gjøres en vurdering av om vedtaksforslag er i tråd med målsettinger og strategier i SNP.